

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 21Csp/57/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1317215125
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2022:1317215125.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Beatou Farkašovou v právnej veci žalobkyne: Z. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom na W. XX, D., zast. Združenie na ochranu práv občana - AVES, IČO: 50 252 151, Jána Poničana 9, Bratislava, proti žalovaným: 1. T. banka, a.s., X.: XX XXX XXX, H. nám. 3, D., 2. E. J. I., s.r.o., X.: XX XXX XXX, Pajštúnska 5, Bratislava, žalovaný 2 zast. Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, o určenie neexistencie práv, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu v celom rozsahu zamietá.

II. Súd priznáva žalovaným 1,2 voči žalobkyni náhradu trov konania v pomere úspechu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté tunajším súdom po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 03.07.2017, doručenou súdu dňa 07.07.2017, domáhala voči žalovanému 1 určenia neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 18.02.2013, Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2013, Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 20.04.2009 uzavretých medzi ňou ako dlžníkom a žalovaným 1 ako veriteľom. Zároveň sa domáhala určenia, že všetky vzájomné práva a povinnosti strán sporu vyplývajúce zo Zmlúv o úvere č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2013, č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 18.02.2013, č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 20.04.2009 uzatvorené medzi stranami sporu sa považujú za vysporiadané v celej výške.

Skutkovo žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že na základe uznesenia tunajšieho súdu č.k. 44Csp/43/2017-23 zo dňa 30.05.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorej súd uložil žalovanému 1 povinnosti zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobkyne vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy prislúchajúcej k Zmluve o úvere č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 18.02.2013 (ďalej len „Dohoda I“); z Dohody o zrážkach zo mzdy prislúchajúcej k Zmluve o úvere č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2013 (ďalej len „Dohoda II“); z Dohody o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 20.04.2009 (ďalej len „Dohoda III“), uzavretými medzi žalobkyňou ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom a zároveň jej uložil podať na súd žalobu vo veci samej o určenie neprijateľných zmluvných podmienok Zmlúv o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby zo dňa 18.02.2013, 21.05.2013, 20.04.2009. Súčasne s predmetnými Zmluvami o poskytnutí spotrebiteľského úveru v rovnaký deň uzavrela žalobkyňa so žalovaným 1 aj Dohody o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX, č. XX-XXXXXXXXXX, č. XX-XXXXXXXXXX. Žalovaný 1 predložil zamestnávateľovi žalobkyne postupne tri žiadosti o vykonanie zrážok zo mzdy a žiadal vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne až do úplného splatenia, k čomu mala dať žalobkyňa výslovný súhlas. Predmetné Zmluvy o úvere považuje žalobkyňa za problematické, najmä v častiach Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorá zmluvná podmienka bola včlenená do vopred pripravenej Zmluvy o úvere (Štandardných zmluvných podmienok formulárových zmlúv o úvere) a ktorú žalobkyňa žiadnym spôsobom nemohla ovplyvniť. Zamestnávateľ žalobkyne

bol viazaný povinnosťou vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu, žalovaný si výšku dlhu sám jednostranne diktoval bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Dohody o zrážkach zo mzdy nevyjadrujú vôľu žalobkyne, nebola by ich uzavrela, keby neboli včlenené do Štandardných zmluvných podmienok, ktoré nemohla ovplyvniť. Postup žalovaného 1 predložením žiadostí zamestnávateľovi žalobkyne o výkon zrážok zo mzdy osvedčuje skutočnosti nutnosti trvalej úpravy pomerov účastníkov konania o určenie neplatnosti predmetných Dohôd o zrážkach zo mzdy, ktoré umožňujú obísť ex offa súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Inštitút Dohody o zrážkach zo mzdy je v rozpore s právom EÚ a je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 Občianskeho zákonníka v súvislosti s § 5a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, je absolútne neplatný. Jedná sa totiž o mimosúdne zrážky zo mzdy umožňujúce postihovať majetok dlžníka, pričom uzavretá zmluva (dohoda) poskytuje veriteľovi priamo priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa vrátane plnení z neprijateľných podmienok.

Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby a zároveň Dohoda o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 18.02.2013 (ďalej len „Zmluva I“), ktorej predmetom bolo poskytnutie žalobkyni zo strany žalovaného 1 úveru vo výške 6.750 eur. neobsahuje presne špecifikovaný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, RPMN je nesprávna.

Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby a zároveň A. o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2013 (ďalej len „Zmluva II“), ktorej predmetom bolo poskytnutie žalobkyni zo strany žalovaného 1 úveru vo výške 9.950 eur, neobsahuje špecifikovaný termín konečnej splatnosti úveru a RPMN je nesprávne vypočítaná.

Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby a zároveň Dohoda o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 20.04.2009 (ďalej len „Zmluva III“), ktorej predmetom bolo poskytnutie žalobkyni zo strany žalovaného 1 úveru vo výške 5.000 eur, neobsahuje presne špecifikovaný termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, RPMN je nesprávne vypočítaná.

Z úverových Zmlúv I, II, III nevyplýva v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. splnenie podmienok podľa písmen f/, k/, l/, o/, p/, t/, u/, w/.

Dohody o zrážkach zo mzdy I, II, III ako súčasť úverových Zmlúv I,II,III sú ako zmluvná podmienka včlenené do čl. I Zabezpečenie pohľadávky veriteľa, podľa ktorej dlžník dáva výslovný súhlas k tomu, aby pohľadávka veriteľa bola uspokojovaná vykonávaním pravidelných mesačných zrážok z jeho mzdy, nebola individuálne dojednaná samostatnou listinou.

Žalovaný 1 poskytol žalobkyni tri úvery v krátkej dobe bez skúmania jej bonity spolu vo výške 21.700 eur za poplatok (odplatu) 31.884,48 eur a poisťné 1.301,76 eur postupom bez odbornej starostlivosti. Naliehavý právny záujem na určení neplatnosti Dohôd o zrážkach zo mzdy I, II, III a neprijateľných zmluvných podmienok osvedčovala žalobkyňa v zmysle § 137 písm. c/ CSP potrebou ochrany žalobkyne ako slabšej strany v spore - spotrebiteľa, ktorej postavenie sa stane istejším, ak nebude vystavená sankciám za nezaplatenie odplaty za poskytnutie úverov, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi.

2. K žalobe žalobkyňa pripojila listinné doklady: Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby a Dohodu o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 18.02.2013 (ďalej ako „Zmluva I, príp. Dohoda I“), Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby a Dohodu o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2013 (ďalej ako „Zmluva II“, príp. „Dohoda II“), Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru s poistením pre fyzické osoby č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 20.04.2009 a Dohodu o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 07.03.2012 (ďalej ako „Zmluva III“, príp. „Dohoda III“), výpisy z úverových účtov žalovanej.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, túto žiadal zamietnuť z dôvodu, že predmetné Úverové zmluvy I,II,III sú platné obsahujúce náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Dohody o zrážkach zo mzdy I, II, III v čase uzavretia predmetných úverových zmlúv so žalobcom 1 boli taktiež platne uzavreté, boli inštitútom zabezpečenia záväzkov podľa § 551 Občianskeho zákonníka.

4. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 21Csp/57/2017-104 zo dňa 24.09.2021, právopl.

14.10.2021 bola na návrh žalobkyne pripustený vstup žalovaného 2 EOS KSI Slovensko, s.r.o. do konania na strane žalovaného z dôvodu postúpenia pohľadávok voči žalovanej z pôvodného veriteľa - žalovaného 1 Zmluvou o postúpení pohľadávok. Zároveň bola pripustená v zmysle §139, § 142 CSP zmena žaloby v tom smere, „aby súd určil, že: a/ žalovaný 1 nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne

z Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 18.02.2013, b/ žalovaný 2 nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne z Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 20.04.2009 a z Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2013“.

5. Žalovaný 2 k zmenenej žalobe uviedol, že tento titulom napadnutých Dohôd o zrážkach zo mzdy II, III nezrazil žalovanej žiadnu sumu. Pohľadávka z napadnutých Úverových zmlúv II, III bola postúpená zo žalovaného 1 na žalovaného 2 na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.07.2021. Žalovaný 2 žiadal žalobu zamietnuť predovšetkým z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení, , nakoľko toto zabezpečenie nemá žiaden vplyv na skutočnosť, ktoré žalobca v žalobe uvádza (dôvod a výška dlhu) a zároveň žalovaný 2 si žiadne plnenia z predmetných Dohôd voči žalobkyni neuplatňuje. Naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podanou žalobou a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia, ako aj na skutočnosť, aby sa len zbytočne nevyvolávalo konanie, po ktorom bude musieť nasledovať ďalšie - iné konanie (rozhodnutie NS SR sp.zn. 4 M Cdo/8/2012, sp. zn. 4 Cdo/146/2013, sp.z. 4Cdo 89/2007, sp. zn. 5Cdo 31/2011). Vzhľadom na judikatúru najvyšších súdnych autorít, ktorá má na predmetnú vec zásadný vplyv je nutné právne ustáliť, či postavenie žalobkyne ako dlžníka vo vzťahu k žalovanému2 je neisté a či je možné podaním určovacej žaloby ovplyvniť skutočnosť, že žalovaný 2 má voči žalobkyni pohľadávku z tej-ktorej Úverovej zmluvy a v akej výške. Prejudiciálne možno konštatovať, že právne postavenie medzi žalobkyňou a žalovaným 2 nie je neisté, žalobkyňa preukazovala naliehavosť právneho záujmu zrážkou zo mzdy pôvodného veriteľa z roku 2019, pričom žalovaný 2 ako postupník na základ Zmluvy o postúpení z roku 2021 žiadne zrážky zo mzdy žalobkyne nevykonával. S ohľadom na obsah žaloby žalobkyne, ktorá namietala výšku pohľadávky s odkazom na údajné neprijateľné zmluvné podmienky a iné údajné porušenia spotrebiteľských noriem, možno konštatovať, že určovacia žaloba nevyvolá žalobkyňou zamýšľané účinky vo vzťahu k ňou rozporovanej výške nároku veriteľa, ale vytvára nadbytočné nič neriešiacie súdne konania. Ak sa žalobkyňa chcela domôcť svojich spotrebiteľských prív, mala a mohla podať žalobu o plnenie, kde by sa prejudiciálne riešila otázka platnosti či neplatnosti tej-ktorej zmluvnej podmienky, t.j. žaloba podľa § 137 a/ a d/ CSP. V zmenenom petite o určení, že žalovaný 2 nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne trpí vadami, základným predpokladom, aby subjekt mal alebo nemal právo na určité dohodnuté plnenie, je platnosť samotnej dohody o zrážkach zo mzdy. Meritom veci je určovacia žaloba podľa § 137 písm. c/ CSP (ne)platnosti tej-ktorej Dohody o zrážkach zo mzdy, ak Dohoda nebude určená ako neplatná, nemožno právne uzavrieť, že by strany Dohody nemohli trvať na dodržaní ustanovení vyplývajúcich z takej Dohody.

6. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k pojednávaniu zo dňa 08.04.2022 uviedla, že :

a/ splatnosť Zmluvy o úvere a Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 18.02.2013 (Zmluva I) bola jej splatnosť do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej splátky, t.j. od 20.02.2013, konečná splatnosť úveru tak pripadla na 20.02.2019. Od 21.02.2019 žalovanému 1 ako veriteľovi začala plynúť 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie práva na súde, ktorá uplynula 21.02.2022. Keďže žalovaný 1 si pohľadávku z uvedenej Zmluvy I neuplatnil, jeho pohľadávka sa premlčala dňa 21.02.2021. Z výpisu z úverového účtu vyplýva, že žalobkyňa vykonala poslednú úhradu dňa 20.2.2017 a kvôli neuhradenej splátke splatnej 20.03.2017 žalovaný 1 úver predčasne zosplatnil, o čom však žalobkyňa nemá doklad, avšak ak by k predčasnému zosplatneniu úveru pre nezaplatenie splátky zročnej dňa 20.03.2017 došlo, potom v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, začala premlčacia lehota plynúť dňa 21.03.2017 a uplynula 21.03.2017. Ak by žalovaný 1 predčasne úver nezosplatnil, potom by plynulo premlčanie jednotlivých splátok, preto by všetky splátky úveru ku dňu 04.04.2022 boli premlčané. Žalovaný 1 doposiaľ u zamestnávateľa žalobkyne, resp. zamestnávateľovi neoznámil ukončenie realizácie zrážok zo mzdy. Aj keď zamestnávateľ žalobkyne jej zrážky z tejto Dohody o zrážkach zo mzdy I nevykonáva, neznamená to, že po skončení súdneho konania č.k. 21Csp 57/2017 nevyzve zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy napriek premlčanej pohľadávke, preto žalobkyňa z dôvodu právnej istoty sa domáha určenia, že žalovaná nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne z Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov I zo dňa 18.02.2013, nakoľko právo sa premlčalo najneskôr dňa 21.02.2022.

b/ Splatnosť Zmluvy o úvere a Dohody o zrážkach zo mzdy II zo dňa 21.05.2013 bola do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej splátky, podľa výpisu z úverového účtu bola splatnosť prvej mesačnej splátky 20.06.2013, konečná splatnosť úveru pripadla na deň 20.06.2019. Od 21.06.2019 žalovanému 1 ako veriteľovi začala plynúť 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie práva na súde, ktorá uplynula

21.06.2022. Z výpisu z úverového účtu vyplýva, že žalobkyňa vykonala poslednú úhradu dňa 20.02.2017 a kvôli neuhradenej splátke splatnej 20.03.2017 žalovaný 1 úver predčasne zosplatnil, o čom však žalobkyňa nemá doklad, avšak ak by k predčasnému zosplatneniu úveru pre nezaplatenie splátky zročnej dňa 20.03.2017 došlo, potom v zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, začala premlčacia lehota plynúť dňa 21.03.2017 a uplynula 21.03.2017. Ak by žalovaný 1 predčasne úver nezosplatnil, potom by plynulo premlčanie jednotlivých splátok, preto by všetky splátky úveru splatné v období od 20.06.2013 do 20.03.2019 ku dňu 08.04.2022 boli premlčané.

c/ Splatnosť Zmluvy o úvere zo dňa 20.04.2009 a Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 07.03.2012 (Zmluva III a Dohoda III) bola do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej splátky, podľa výpisu z úverového účtu bola splatnosť prvej mesačnej splátky 10.05.2009, konečná splatnosť úveru pripadla na deň 10.05.2015. Od 11.05.2015 žalovanému 1 ako veriteľovi začala plynúť 3-ročná premlčacia doba na uplatnenie práva na súde, ktorá uplynula 11.05.2018. Žalovaný 1 postúpil na žalovaného 2 pohľadávku zo Zmluvy o úvere III ako celú premlčanú.

Žalovaný 1 doposiaľ u zamestnávateľa žalobkyne, resp. zamestnávateľovi neoznámil ukončenie realizácie zrážok zo mzdy. Aj keď zamestnávateľ žalobkyne jej zrážky z týchto Dohôd o zrážkach zo mzdy II a III nevykonáva, neznamená to, že po skončení súdneho konania č.k. 21sp 57/2017 nevyzve zamestnávateľa žalobkyne na vykonávanie zrážok zo mzdy napriek premlčaným pohľadávkam, preto žalobkyňa z dôvodu právnej istoty sa domáha určenia, že žalovaná nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne z Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov II zo dňa 21.05.2013 a III zo dňa 20.04.2009.

d/ Žalovaní 1,2 na základe Dohôd o zrážkach zo mzdy I, II, III si mienia uplatňovať premlčané pohľadávky, na ktoré nemajú žiaden nárok, pretože pochádzajú z neprijateľných zmluvných podmienok, ako napr. spracovateľský poplatok, poplatok za správu úveru, ktoré zmluvné podmienky už boli súdmi určené za neprijateľné-neplatné. Preto je dôvodné žalobkyni poskytnúť ochranu pred realizáciou Dohôd o zrážkach zo mzdy. Za stavu, keď sú jednotlivé pohľadávky uplatňované žalovanými 1,2 premlčané, hrozí žalobkyni reálna bezprostredná majetková ujma, nakoľko z povahy inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy platí, že umožňuje dosiahnutie uspokojenia pohľadávok siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, t.j. bez preverenia, či dlh existuje, v akej výške a či nie je premlčaný. Žalobkyňa má záujem na učení, že právo na výkon zrážok zo mzdy žalobkyne žalovaní 1,2 nemajú, pretože premlčané pohľadávky v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka nemožno vymáhať a ani ich platne zabezpečiť, ako aj to, že žalovaní 1,2 nemajú nárok na pohľadávky pochádzajúce z neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré si žalovaní 1,2 v zmysle § 53a Občianskeho zákonníka nemôžu uplatňovať (spracovateľský poplatok, poplatok za správu úveru).

7. Súd pojednával a rozhodol na pojednávaní dňa 31.05.2022 v neprítomnosti žalobkyne, ktorej zástupca mal predvolanie na pojednávanie riadne vykázané, lehotu na prípravu pojednávania zachovanú, oboznámil sa s listinnými dokladmi špecifikovanými v bode 2 odôvodnenia tohto rozsudku, Oznámeniami o postúpení pohľadávky zo dňa 28.07.2021, Výzvy žalovaného 2 adresované žalobkyni na úhradu dlhu a začatie mediačného konania zo dňa 09.08.2021 zo Zmluvy č. XX-XXXXXXXXXX a zo Zmluvy č. XX-XXXXXXXXXX, potvrdením zamestnávateľa žalobkyne o realizácii zrážky zo mzdy, vypočul zástupcov žalovaných 1,2, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

8. Medzi žalobkyňou a žalovaným 1 boli uzavreté tri Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru a Dohody o zrážkach zo mzdy (súčasť Zmlúv):

a/ č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 18.02.2013 (Zmluva I), na základe ktorej žalovaný 1 ako veriteľ poskytol žalobkyni ako dlžníčke spotrebiteľský úver vo výške 9.950 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala s dohodnutým ročným úrokom 12,90% splácať v 72 mesačných splátkach s tým, že konečná splatnosť úveru bola do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky, t.j. do 20.02.2019. Trojročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku žalobcu 1 na súde z tejto pohľadávky uplynula najneskôr 21.02.2022.

b/ č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2013 (Zmluva II), na základe ktorej žalovaný 1 ako veriteľ poskytol žalobkyni ako dlžníčke spotrebiteľský úver vo výške 6.750 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala s dohodnutým ročným úrokom 13,70 % splácať v 72 mesačných splátkach s tým, že konečná splatnosť úveru bola do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky, t.j. do 20.06.2019. Trojročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku žalovaného 1, príp. žalovaného 2 na súde z tejto pohľadávky uplynula najneskôr 21.06.2022.

c/ č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 20.04.2009 (Zmluva III), na základe ktorej žalovaný 1 ako veriteľ poskytol žalobkyni ako dlžníčke spotrebiteľský úver vo výške 5.000 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala s dohodnutým ročným úrokom 13,90 % splácať v 72 mesačných splátkach s tým, že konečná splatnosť

úveru bola do 6 rokov od splatnosti prvej mesačnej anuitnej splátky, t.j. do 10.05.2015. Trojročná premlčacia lehota na uplatnenie nároku žalovaného 1, príp. žalovaného 2 z tejto pohľadávky uplynula najneskôr 11.05.2018.

Súčasne uvedenými Úverovými zmluvami I, II, III boli medzi žalobkyňou a žalovaným 1 uzavreté aj Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, II, III na zabezpečenie pohľadávok veriteľa z predmetných úverových zmlúv.

9. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 21.07.2021 došlo zo strany pôvodného veriteľa žalobkyne - žalovaného 1 k postúpeniu pohľadávok voči žalobkyni na žalovaného 2 zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Dohody o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2013 (Zmluva a Dohody II) a Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 00-XXXXXXXXXX zo dňa 30.04.2009 a Dohody o zrážkach zo mzdy č. XX-XXXXXXXXXX zo dňa 07.03.2012, ktoré postúpenie oznámil žalovaný 1 žalobkyni listom z dňa 28.07.2021.

10. Z potvrdenia zamestnávateľa žalobkyne, ako i zo zhodného vyjadrenia sporových strán súd zistil, že žalobkyni bola zrazená jediná zrážka zo mzdy dňa 21.03.2019 vo výške 160,05 eur. Od 17.02.2017 jej zrážky zo mzdy na základe Dohôd I, II, III neboli vykonávané.

11. Z výpovede zástupcu žalovaného 1 súd zistil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy I je samostatná dohoda, zmenený žalobný petít o určenie, že žalovaný 1 nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne z Dohody o zrážkach zo mzdy I je neprípustný a ak by sa aj pripustilo, že existuje osobitný predpis, ktorý pripúšťa žalobu o určenie právnej skutočnosti, teda neplatnosti právneho úkonu, určenie neexistencie práva pod toto nespadá. Sama žalobkyňa tvrdí, že pohľadávky voči nej z predmetných Zmlúv o úvere I, II, III sú premlčané, s čím žalovaný 1 súhlasí, čo je nespornou skutočnosťou, preto premlčané pohľadávky nemôže ani žalovaný 1 ani žalovaný 2 vymáhať zrážkami zo mzdy.

12. Právny zástupca žalovaného 2 poukázal ohľadne preukazovania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení na § 137 písm. c/ CSP a uznesenie NS SR sp. zn. 9Cdo/7/2021 zo dňa 14.04.2021, podľa ktorého podľa novej právnej úpravy CSP nie je možné žalovať neplatnosť právnych úkonov, ak to vyplýva z osobitného predpisu. U žalobkyne nie je preukázaný naliehavý právny záujem, žalovaný 2 nezrazil zo mzdy žalobkyne žiadnu čiastku, nejedná sa v prípade uzavretých Dohôd o zrážkach zo mzdy za neprijateľné zmluvné podmienky. Z dôvodu, že žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení, žiadal žalobu voči nemu zamietnuť.

13. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 551 Občianskeho zákonníka, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých

účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 54a Občianskeho zákonníka, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

14. Určovací žaloba podľa § 137 písm. c) CSP je svojou povahou žalobou preventívnou, ktorej účelom je predísť stavu právnej neistoty ohľadne určitého práva alebo jeho výkonu a jej význam je rýdzo praktický - nastoliť istotu v ohrozených právnych vzťahoch. Ustanovenie citovaného zákonného ustanovenia vyžaduje istú kvalitu určovacej žaloby spočívajúcu v tom, že žalobca musí preukázať naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žaloba na začatie konania s petitom určovacím je prostriedkom procesnej prevencie a možno ju podať predovšetkým tam, kde do oprávnených práv a záujmov ešte nebolo zasiahnuté a kde sa podaním žaloby predíde zásahu alebo sa vytvorí základ pre usporiadanie právneho vzťahu medzi stranami sporu. Tam, kde k zásahu došlo, je namieste petit iný než určovací. Právny záujem je naliehavý v tom zmysle, že žalobca nemá možnosť domáhať sa ochrany svojich práv a oprávnených záujmov iným procesným prostriedkom a existujúca spornosť z právneho vzťahu medzi stranami sporu môže byť odstránená len podaním žaloby s petitom určovacím. Žaloba, ktorý nerieši spornosť vzťahu strán sporu, nie je procesne prípustná. Úspešne môže podať žalobu určovaciu len ten, kto má na požadovanom určení naliehavý právny záujem, ktorý tu nahrádza vecnú legitimitáciu účastníka. Podmienkou je, aby žalobca mal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, a to na určení proti označenému žalovanému, ak sa žalobou vytvorí pevný základ pre právne vzťahy strán sporu a tým sa potom zabráni prípadným ďalším žalobám.

Právny záujem na určení (ne)existencie práva vyplývajúci z osobitného predpisu podľa § 137 písm. c) CSP žalobca nemá povinnosť preukazovať, nakoľko tento vyplýva z právneho predpisu, ak právny predpis určitú osobu oprávňuje alebo jej ukladá podať bližšie špecifikovanú určovaciu žalobu. Oprávnenie podať takúto žalobu zakladá nevyvrátiteľnú domnienku, že právny záujem žalobcu je daný. Žalobami na určení (ne)existencie práva, ak právny záujem vyplýva z osobitného predpisu sú napr. žaloba podľa § 55 ods. 2 EP, žaloba na určenie popretej pohľadávky prihlásenej do konkurzu podľa § 32 KR, žaloba podľa § 124 KR, žaloba podľa § 55 ods. 1 EP, žaloba podľa § 78 KR.

15. Žalobkyňa sa pôvodným žalobným návrhom zo dňa 03.07.2017 domáhala určenia neplatností predmetných Dohôd o zrážkach zo mzdy a iných príjmov I,II,III a určenia, že všetky vzájomné práva a povinnosti žalobkyne a žalovaného 1 z predmetných Zmlúv o úvere I, II, III sa považujú za vysporiadané v celej výške, pričom v časti určenia vzala žalobkyňa žalobu späť pred jej dorúčením žalovanému 1. Neplatnosti Dohôd o zrážkach zo mzdy a iných príjmov I, II, III (ako i Zmlúv o úvere I, II, III) sa žalobkyňa domáhala z dôvodov existencie neprijateľných zmluvných podmienok a absenciu potrebných náležitostí podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., z ktorého dôvodu by boli úvere bezúročné a bez poplatkov, ako i pre rozpor s dobrými mravmi. Naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatností Dohôd o zrážkach zo mzdy podľa § 137 písm. c) CSP osvedčovala žalobkyňa potrebou jej ochrany ako spotrebiteľa, slabšej strany v spore, ktorej postavenie sa stane

istejším, ak nebude vystavená sankciám za nezaplatenie odplaty za poskytnutie úverov, ktorá je v rozpore s dobrými mravmi.

16. Zmenenou žalobou zo dňa 24.09.2021 sa žalobkyňa domáhala určenia, že žalovaný 1 nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne z Dohody o zrážkach zo mzdy I, ako i určenia, že žalovaný 2 nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne z Dohôd o zrážkach zo mzdy II a III z dôvodov neprijateľných zmluvných podmienok, rozpor s dobrými mravmi, so zákonom, uzatváranie v rozpore s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa. Naliehavý právny záujem na takomto určení žalobkyňa preukazovala tým, že žalovaní 1,2 si mienia uplatňovať zrážkami zo mzdy premlčané pohľadávky z predmetných Úverových zmlúv a Dohôd I, II, III, na ktoré nemajú žiaden nárok, pretože pochádzajú z neprijateľných zmluvných podmienok a preto je dôvodné žalobkyni ako spotrebiteľke poskytnutie ochrany, keďže v prípade uplatňovania si pohľadávok voči nej žalovanými 1,2 by jej hrozila reálna bezprostredná majetková ujma, navyše keď v zmysle § 54a a § 53a Občianskeho zákonníka nie je možné premlčané pohľadávky vymáhať.

17. Hlavným predpokladom úspešnosti určovacích žalôb je preukázanie naliehavého právneho záujmu na určení v zmysle § 137 písm. c/ CSP, pričom súd v každom štádiu konania musí mať za doloženú existenciu takéhoto záujmu, v opačnom prípade bez skúmania vecnej stránky veci musí žalobný návrh ako neprípustný zamietnuť. V konaní bolo nesporne preukázané, že medzi žalovaným 1 ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníčkou boli uzavreté tri Zmluvy o spotrebiteľskom úvere spoločne s Dohodami o zrážkach zo mzdy č. I, II, III (bod 8 odôvodnenia tohto rozsudku.). Žalovaná prestala predmetné úvery riadne splácať, v dôsledku čoho si žalovaný 1 uplatnil v zmysle Dohôd o zrážkach zo mzdy I, II, III u zamestnávateľa žalobkyne zaplatenie pohľadávok z predmetných Úverových zmlúv zrážkami z jej mzdy, pričom však bola dňa 21.03.2019 bola vykonaná jediná zrážka zo mzdy žalobkyne vo výške 160 ,05 eur zo Zmluvy I na základe Dohody o zrážkach zo mzdy I. Žalovaný 2 si u zamestnávateľa ako nový veriteľ v zmysle postúpených pohľadávok zo Zmlúv II a III zaplatenie pohľadávok v zmysle Dohôd o zrážkach zo mzdy II a III neuplatnil a ani jej žiadne zrážky z týchto Zmlúv II a III neboli doposiaľ vykonávané. Súd mal v konaní nesporne preukázané, že pohľadávky veriteľa - žalovaných 1,2 voči žalobkyni vo všetkých troch Zmlúv o spotrebiteľských úveroch I, II, III boli v čase rozhodovania súdu v tomto konaní č.k. 21Csp 57/2017 premlčané v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka premlčané, ktorá skutočnosť bráni žalovaným 1,2 uplatňovať si nárok voči žalobkyni z predmetných Zmlúv o úvere I, II, III na súde, ani ho podľa § 54a Občianskeho zákonníka vymáhať alebo platne zabezpečiť, čoho sú si žalobkyňa i žalovaní 1,2 vedomí.

18. Súd sa stotožňuje s tvrdením žalovaného 2, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný žalobou a konečný zmysel rozhodnutia vo veci samej. Žalobkyňa vo vzťahu k žalovaným 1,2 preukazovala naliehavý právny záujem svojim neistým postavením ako dlžníka z predmetných Zmlúv i Dohôd I, II, III, ktoré žalobkyňa považuje za neplatné. Podľa nej si žalovaní 1,2 mienia uplatňovať zrážkami z jej mzdy u jej zamestnávateľa svoje pohľadávky vyplývajúce z predmetných Úverových zmlúv I, II, III na základe Dohôd o zrážkach zo mzdy I, II, III, ktoré pohľadávky sú premlčané a na ktoré žalovaní nárok nemajú.

Ako už súd vyššie uviedol, predpokladom úspešného preukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je vytvorenie pevného základu pre usporiadanie vzťahov medzi stranami sporu, príp. predídenie zásahu do práv žalobkyne, do ktorých ešte nebolo zasiahnuté. Je nepochybné, že žalovaný 2 ako postupník, na ktorého žalovaný 1 postúpil pohľadávky voči žalobkyni v zmysle Zmlúv o úvere II a III, do dnešného dňa si voči žalobkyni u jej zamestnávateľa neuplatnil zaplatenie postúpených pohľadávok zrážkami zo mzdy, dokonca z týchto Zmlúv neboli uplatnené pohľadávky žalovaným 1 zrážkami zo mzdy nikdy vymáhané, navyše keď tieto pohľadávky sú premlčané súc si tejto skutočnosti žalovaný 2 vedomý s poukazom i na § 53a, § 54a Občianskeho zákonníka. Žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému 2 nepreukázala svoj naliehavý právny záujem na určení, že žalovaný nemá právo na zrážky zo mzdy žalobkyne v zmysle Dohôd o zrážkach zo mzdy práve pre premlčanie samotného nároku, ktorý môže žalobkyňa kedykoľvek namietať, no predovšetkým na zákonné ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka zákazu vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľských zmlúv.

Čo sa týka žalovaného 1, voči nemu sa žalobkyňa domáha určenia neexistencie práva na uplatnenie zrážok zo mzdy žalobkyne u jej zamestnávateľa z Dohody o zrážkach zo mzdy I. Tu mal súd preukázané, že z tejto Zmluvy I bola 21.03.2019 zrazená jediná zrážka vo výške 160,05 eur, pohľadávka z tejto Zmluvy je taktiež premlčané, preto i žalovanému 1 bráni § 54a Občianskeho zákonníka vymáhať si od žalobkyne premlčané právo. Okrem iného je potrebné uviesť i skutočnosť, že v prípade žalovaného 1 v

minulosti už zrážkou zo mzdy došlo k zásahu do práv žalobkyne, preto v zmysle § 137 písm. c/ CSP je potrebné domáhať sa žalobou inou ako žalobou s petitom určovacím.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj skutočnosť, že e žalobkyňa aktuálne naliehavý právny záujem na zmenenej žalobe preukazuje len hypotetickým uplatňovaním si premlčaných nárokov žalovanými 1,2 zrážkami z jej mzdy u jej zamestnávateľa, súd z dôvodu nepreukázania naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c/ CSP žalobu zamietol.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, § 262 ods. 1 CSP tak, že v konaní plne úspešným žalovaným 1,2 priznal voči žalobkyňi náhradu trov konania v plnom rozsahu 100%, pričom o ich výške prvoinštančný súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3) (ďalej len „oprávnený“). Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 1, 2 Exekučného poriadku). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).